

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΦΦ210	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΟΛΑ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ποίηση του Μανουήλ Φιλή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/classes.asp		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <p><i>και Παράρτημα Β</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το πολυσχιδές ποιητικό έργο του Μανουήλ Φιλή αποτελεί ένα μοναδικό παράδειγμα για την ύστερη βυζαντινή περίοδο. Εκτός από να διευκρινίσουμε ζητήματα που αφορούν τη ζωή και την παρουσία του συγγραφέα στο παλάτι, στη δημόσια σφαίρα και την πνευματική ζωή της περιόδου, περισσότερο σημαντικό θα είναι να εντάξουμε την ποίησή του στην εποχή του αλλά και την ποιητική παράδοση των προηγούμενων αιώνων στο Βυζάντιο. Για τους παραπάνω λόγους οι φοιτητές-τριες του μαθήματος θα είναι απαραίτητο να εξοικειωθούν με ζητήματα όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Την εξέλιξη της ποίησης κατά τους προηγούμενους αιώνες του Βυζαντίου, - Αντίστοιχα την έννοια της ποιητικής για τους βυζαντινούς συγγραφείς και το κοινό τους, - Την ποικιλία των θεμάτων που απαντώνται στο σύνολο του έργου του Φιλή, - Τη σύνδεση των παραπάνω θεμάτων με την κοινωνία της εποχής, - Την έννοια της παράδοσης αλλά και της καινοτομίας στην ποίησή του,

- Τις θεωρητικές αρχές που φαίνεται ότι διέπουν την ποιητική τέχνη του.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στην βυζαντινή ποίηση και την εξέλιξή της κατά τους προηγούμενους αιώνες.
2. Εισαγωγικές παρατηρήσεις για τον συγγραφέα και την εποχή του.
3. Εισαγωγή στο ποιητικό του έργο και τις διάφορες κατηγορίες των ποιημάτων της συλλογής του.
4. Παιδεία, επιστημονική γνώση και πνευματική ζωή στην ποίηση του Φιλί.
5. Ποίηση κατά παραγγελία;
6. Τα σύγχρονα πρόσωπα στην ποίηση του Φιλί.
7. Καθημερινή ζωή στα ποιήματα του Φιλί
8. Ποίηση και εικαστικές τέχνες.
9. Θεωρητικές αρχές στο ποιητικό του έργο.
10. Αποτίμηση της λογοτεχνικής παρουσίας του Μανουήλ Φιλί

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none"> • Διδακτικό Υλικό (αρχεία, διαφάνειες, παρουσιάσεις, μελέτες) και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας classweb • Επικοινωνία μέσω email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτικό (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	86
	Τελική γραπτή εξέταση	3
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	128
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τρίωρη Γραπτή Εξέταση που θα άπτεται ζητημάτων σε σχέση, α) με τα γνωρίσματα τη ποίησης του Μανουήλ Φιλί, β) με την εξέλιξη της ποίησης στην αρχή της Παλαιολόγειας περιόδου, γ) με συγκεκριμένα ποιήματα, το περιεχόμενο και το πνεύμα τους δ) τις θεωρητικές αρχές που διέπουν την ποίηση του Φιλί, ε) και τη θέση του στην ιστορία της λογοτεχνίας της εποχής.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εκδόσεις κειμένων:

- Efthymia Braounou-Pietsch (έκδ), *Beseelte Bilder: Epigramme des Manuel Philes auf bildliche Darstellungen*, Wien 2010
- E. Miller (εκδ.), *Manuelis Philae Carmina*, τ. 1-2, Παρίσι 1855-1857; ανατ. 1967

Επιλογή μελετών:

- P. A. Agapitos, Blemmydes, Laskaris and Philes, στο M. Hinterberger (επιμ.), *Byzantinische Sprachkunst: Studien zur byzantinischen Literatur gewidmet Wolfram Hörandner zum 65. Geburtstag*, Berlin 2007, 1-19
- Marina Bazzani, A Poem of Philes to Makarios Chrysokephalos? The Case of Poem Florentinus 58, *BZ* 104 (2011), 55-70
- Efthymia Braounou-Pietsch, Manuel Philes und die übernatürliche Macht der

- Epigrammdichtung, στο W. Hörandner (επιμ.), *Die kulturhistorische Bedeutung byzantinischer Epigramme: Akten des internationalen Workshop, Wien, 1. - 2. Dezember 2006*, Wien 2008, 85-92
- Efthymia Braounou-Pietsch, "Die Stummheit des Bildes": Ein Motiv in Epigrammen des Manuel Philes, *JÖB* 57 (2007), 135-148
  - Sarah T. Brooks, Poetry and female patronage in Late Byzantine Tomb decoration: two epigrams by Manuel Philes, *DOP* 60 (2006), 223-224
  - J. A. Munitiz, An Exhortation by Manuel Philes to Pay Attention, στο Pamela Armstrong (επιμ.), *Ritual and art: Byzantine essays for Christopher Walter*, London 2006, 28-43
  - Sarolta A. Takács, Manuel Philes' Meditation on an Icon of the Virgin Mary, *BF* 15 (1990), 277-288
  - Alice-Mary Maffry Talbot, Epigrams of Manuel Philes on the Theotokos tes Peges and its art, *DOP* 48 (1994), 135-165